

Керівник курсу

Силабус курсу Педагогічна практика у закладах дошкільної освіти

Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійна програма - «Дошкільна освіта. Інклюзивна освіта»
Рік навчання: 2
Семестр: 3
Кількість кредитів: 6
Мова викладання: українська

ПІП канд. пед.наук, доцент, доц.кафедри освітології і педагогіки
Писарчук Оксана Тарасівна

Контактна інформація o.pysarchuk@wunu.edu.ua

ПІП канд. екон.наук, доцент, доц.кафедри освітології і педагогіки
Дем'янюк Антоніна Вікторівна

Контактна інформація a.demianiuk@wunu.edu.ua

Опис курсу

Метою педагогічної практики у закладах дошкільної освіти є комплексна професійна підготовка здобувачів вищої освіти, спрямована на набуття, закріплення та поглиблення загальних і фахових компетентностей, сформованих у процесі опанування освітніх компонентів. Практика передбачає розвиток умінь організації освітнього процесу з дітьми дошкільного віку, оволодіння сучасними методами, формами та засобами педагогічної діяльності, формування професійно-педагогічних компетентностей для розв'язання практичних завдань в умовах реального функціонування закладу дошкільної освіти, а також досягнення програмних результатів навчання, що забезпечують здатність майбутнього фахівця з дошкільної освіти до інноваційної діяльності, творчої ініціативи, рефлексії та розвитку власного педагогічного стилю.

Завдання педагогічної практики у закладах дошкільної освіти полягають у тому, щоб здобувачі освіти:

- Ознайомитися зі структурою та специфікою функціонування закладу дошкільної освіти, уміти аналізувати та описувати, застосовуючи знання законодавчої бази дошкільної освіти, принципів організації освітнього процесу, здоров'язбереження та управлінської діяльності.

- Дослідити освітньо-розвивальне середовище і матеріально-технічну базу закладу, оцінити їхню відповідність віку дітей та принципам побудови безпечного, гнучкого й естетичного середовища, ураховуючи вимоги до здоров'язбереження, інклюзії та впровадження інновацій.

- Опанувати посадові обов'язки вихователя й помічника вихователя, знати вимоги до педагогічної документації та організації взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу, здійснювати психолого-педагогічне керівництво розвитком дитини та обирати відповідні методики роботи.

- Проаналізувати розклад занять і режим дня групи, брати участь у різних формах дитячої діяльності та провести заняття за різними освітніми напрямками, визначаючи їх мету й засоби; уміти організовувати режимні процеси відповідно до принципів дитиноцентризму, особистісно-орієнтованого підходу й суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

- Організовувати ігрову, пізнавальну, мовленнєву, рухову та інші види діяльності дітей, ініційовані як педагогом, так і самими дітьми, на основі інтегрованого інноваційно-технологічного підходу, впроваджуючи інформаційно-комунікаційні технології та інновації, спрямовані на формування ключових компетентностей дошкільної освіти.

- Ознайомитися із системою методичної роботи у закладі, визначити її основні форми та напрями, здійснити аналіз і підготувати пропозиції щодо вдосконалення, використовуючи передовий педагогічний досвід і результати сучасних досліджень.

- Засвоїти правила безпеки, дотримання протиепідемічних норм і вимог воєнного стану, уміти застосовувати їх у практичній діяльності з організації безпечного освітнього середовища, харчування, медичного обслуговування та оздоровлення дітей.

Структура курсу

	Тема	Результати навчання
	Змістовий модуль 1. Ознайомлення із закладом дошкільної освіти	
1.	Особливості функціонування закладу дошкільної освіти	Ознайомлення зі специфікою організації діяльності ЗДО. Здобувачі освіти вивчають організаційну структуру закладу, специфіку фінансово-господарської діяльності, функціональні обов'язки структурних підрозділів, основні завдання та законодавчо-нормативні документи. Це дозволяє сформувати компетентності у сфері розуміння організаційних процесів, здатності працювати в команді, здійснювати організацію фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти та нормативно-правове регулювання їх діяльності.
2.	Освітньо-розвивальне середовище та матеріально-технічна база	Засвоєння та аналіз освітньо-розвивального середовища та матеріально-технічної бази, зокрема принципів формування груп за віком, різновіковість, групи спецпризначення; уміння оцінювати меблі та їх відповідність віку дітей. Розуміння принципів побудови середовища (дистанція, активність, гнучкість, естетика, відкритість); аналіз приміщення, зали, кабінетів, ігрових майданчиків. Вміти аналізувати призначення та використання матеріально-технічних ресурсів закладу. Що сприяє розвитку здатності здобувача організовувати освітній процес у ЗДО з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій, впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології, інновації в освітній процес закладу дошкільної освіти.
	Змістовий модуль 2. Ознайомлення із організацією діяльності в закладі дошкільної освіти	
3.	Ознайомлення з професією вихователя та помічника вихователя, їхніми посадовими обов'язками	Опанувати посадові обов'язки вихователя та помічника вихователя, вивчити документацію, взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу задля відтворення в практичній діяльності вихователя ЗДО передового педагогічного досвіду та результатів дослідження.
4.	Розклад занять і види діяльності. Режим дня групи	Вивчення та аналіз розкладу занять, їх тривалості та кількості; спостереження та проведення різних форми діяльності дітей, визначати їхню мету та засоби. Вивчити режим дня та порядок проведення режимних процесів упродовж дня. Це формує здатність здійснювати психолого-педагогічне керівництво розвитком дітей, у тому числі з особливими освітніми потребами; аналізувати, планувати та організовувати освітній процес із урахуванням різноманітності та мультикультурності, дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії та особистісно-орієнтованого підходу; а також організовувати різні види дитячої діяльності (ігрову, пізнавальну, мовленнєву, рухову) за інтегрованим інноваційно-технологічним підходом; організовувати харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей.

5.	Організація методичної роботи в закладі дошкільної освіти	Дослідження системи методичної роботи у закладі дошкільної освіти, визначивши її основні форми та напрями з метою підготовки пропозицій щодо удосконалення методичної діяльності для підвищення її ефективності. Це забезпечує здатність інтегрувати знання з інноваційних педагогічних технологій та фахових методик дошкільної освіти та впроваджувати інновації в освітній процес ЗДО.
6.	Протиепідемічні норми та умови воєнного стану	Знати та вміти застосувати у практичній діяльності заходи безпеки та правила дотримання протиепідемічних норм і вимог воєнного часу.
7.	Звітна документація з практики	Вміти оформлювати щоденник спостережень, конспекти занять і підсумковий звіт у текстовій формі із фото.

Загальні компетентності (КЗ):

- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- Здатність працювати в команді.
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (КС):

– Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

– Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.

– Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти.

– Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

– Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

– Здатність інтегрувати знання з інноваційних педагогічних технологій та фахових методик дошкільної освіти.

Програмні результати навчання (ПРН):

– Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

– Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.

– Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти.

– Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

– Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

– Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

– Організовувати харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей.

– Уміти планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти.

– Організовувати ігрову, пізнавальну, мовленнєву, рухову та інші види дитячої діяльності, ініційовані дітьми на засадах інтегрованого інноваційно-технологічного підходу

– Впроваджувати інновації в освітній процес закладу дошкільної освіти, спрямовувати їх на формування в дітей ключових компетентностей дошкільної освіти.

Літературні джерела

1. Актуальні проблеми дошкільної освіти : колективна монографія / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; С. Семчук, С. Попиченко [та інші]; за заг. ред. В. М. Кушнір. Умань : Візаві, 2021. 252 с.
2. Аніщук А. Актуальні проблеми дошкільної та інклюзивної освіти: навч. посібн. для студентів другого (магістерського) рівня спеціальності 012 Дошкільна освіта. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 268 с.
3. Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України № 33 від 12.01.2021. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
4. Дошкільна та початкова освіта в сучасному педагогічному просторі: [монографія] / за заг. ред. О. В. Лобової, С. М. Кондратюк. СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2020. 352 с.
5. Закон України «Про дошкільну освіту» № 3788-IX від 6 червня 2024 р.: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>
6. Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380) зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
7. Закон України «Про охорону дитинства» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2001, № 30, ст.142) зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>
8. Інноваційні процеси в дошкільній освіті: теорія, практика, перспективи: зб. наукових праць: в 2-х ч. / за заг. ред.: О.О.Максимової, М.А.Федорової. Житомир: ФОП Левковець, 2022. Ч.1. 245 с.
9. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти: монографія / за наук. ред. Ребухи Л.З. [Ребуха Л.З., Білоус І.І, Дем'янюк А.В., Кричківська О.В., Савіцька В.В., Брик Р.С., Кавецький В.Є.]. Тернопіль, ЗУНУ. 2022. 143 с.
10. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку / Національна академія педагогічних наук України. Київ: ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с.
11. Кузнєцова К.С., Комісарик М.І., Танявська Я.А., Беспалько Г.М., Інноваційні технології в дошкільній освіті: навч. посібник. Чернівці: Видавничо-інформаційний центр «Місто», 2023. 270 с.
12. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу у 2024/2025 р. закладах дошкільної освіти. URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2024/08/28/rekomendatsiyi-shchodo-orhanizatsiyi-osvitnoho-protseesu-doshkilna-osvita-2024.pdf>
13. Освітнє середовище закладу дошкільної освіти: технології проектування : навч.-метод. посібник / О. Д. Рейпольська, І. М. Гудим, Л. І. Зайцева, І. В. Луценко, В. О. Луценко, Г. Г. Цветкова ; за ред. О. Д. Рейпольської. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 222 с.
14. Педагогічне партнерство ЗДО з учасниками освітнього процесу: навчально-методичний посібник / укл. Л. В. Бобро. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2024. 146 с.
15. Про затвердження Положення про заклад дошкільної освіти. Постанова КМУ № 305 від 12 березня 2003 р. зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305-2003-%D0%BF#Text>
16. Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів. Наказ МОЗ України № 234 від 24 березня 2016 р. зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-16#Text>
17. Щодо методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти № 1/9-148 від 16 березня 2021 р. URL: <https://mon.gov.ua/npa/shodo-metodichnih-rekomendacij-do-onovlenogo-bazovogo-komponenta-doshkilnoyi-osviti>

Критерії оцінки якості практичної підготовки та підведення підсумків практики

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з педагогічної практики у ЗДО визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту: оформлення звіту з проходження практики – 60% і захист звіту – 40%.

Основні показники діяльності, що враховуються при оцінці результатів практики:

- повнота та якість виконання календарного плану практики;
- повнота та правильність оформлення звітної документації;
- характеристика від бази практики;
- сукупність нових знань, умінь та навичок, отриманих здобувачем освіти у результаті практики та відображених у звітній документації;
- своєчасність подання звітної документації.

Політика щодо термінів складання та перескладання: здобувачеві освіти, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених університетом.

Політика щодо відвідування: відвідування баз практики є обов'язковою умовою її успішного проходження.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-31		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ECTS	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти
A	Завдання виконано відмінно, звіт про проходження практики, календарний план і щоденник практики оформлені у відповідності до вимог і подані до захисту у визначений кафедрою термін; звіт містить елементи новизни, має практичне значення; студент оволодів навиками дослідної роботи: збору інформації, аналізу, формулювання висновків, пропозицій; відповідь здобувача освіти на питання членів комісії вичерпна. Характеристика відмінна.
B	Програма практики розкрита, але мають місце окремі недоліки не принципового характеру; недостатньо використані в процесі аналізу матеріали звітності; мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту, календарного плану або щоденника; здобувач освіти на захисті продемонстрував добрі знання, відповів на запитання членів комісії, завдання виконано дуже добре. Характеристика дуже добра.
C	Мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту, календарного плану або та щоденника; допущені граматичні та стилістичні помилки; мають місце неточності при проведенні аналізу; на захисті здобувач освіти продемонстрував задовільні знання; відповіді на запитання членів комісії неточні або неповні, завдання виконано добре. Характеристика добра.

D	Звіт про проходження практики, календарний план та щоденник практики оформлені з численними помилками або не в повному обсязі, на захисті здобувач освіти проявив повне незнання досліджуваного об'єкта, не зумів задовільно відповісти на поставлені запитання членів комісії, завдання виконано задовільно. Характеристика задовільна.
E	Здобувач освіти допустив суттєві помилки при вирішенні завдань практики, звітні документи оформлені з помилками; оцінка керівника з практики та характеристика свідчать про низький рівень володіння знаннями, уміннями та компетентностями, завдання виконано задовільно. Характеристика задовільна.
FX	Звіт подано керівникові на перевірку з порушенням термінів; виконаний із суттєвими запозиченнями інформаційно-теоретичного матеріалу; оформлення звіту не відповідає вимогам; зміст звіту не розкрито, завдання не виконано. Характеристика відсутня або незадовільна.
F	Відсутні звіт, щоденник про практику, завдання не виконано. Характеристика відсутня.